

Sygn. akt III AUa 1192/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 lipca 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie - Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Urszula Iwanowska
Sędziowie:	SSA Zofia Rybicka - Szkibiel SSO del. Beata Góraska (spr.)
Protokolant:	St. sekr. sąd. Edyta Rakowska

po rozpoznaniu w dniu 23 lipca 2014 r. w Szczecinie

sprawy J. R.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy

na skutek apelacji organu rentowego

od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 31 października 2013 r. sygn. akt VII U 2794/12

oddala apelację.

SSO del. Beata Góraska SSA Urszula Iwanowska SSA Zofia Rybicka - Szkibiel

Sygn. akt III AUa 1192/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 29.06.2012 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział

w S. odmówił J. R. prawa do renty z tytułu niezdolności

do pracy, ponieważ Komisja Lekarska ZUS orzeczeniem z dnia 26.06.2012r. stwierdziła, że ubezpieczony nie jest niezdolny do pracy.

W odwołaniu od decyzji organu rentowego ubezpieczony podniósł,

że wykonywane przez niego prace wiązały się z koniecznością podejmowania wysiłku fizycznego. Praca kierowcy w hurtowni napojów w jego przypadku polegała bowiem także na rozładunku i załadunku towarów oraz dźwiganiu ciężarów, co w końcu znacząco odbiło się na stanie jego zdrowia. Również praca geodety wiązała się

z wielogodzinnym wysiłkiem fizycznym podczas wykonywania pracy w terenie, gdzie bez względu na warunki pogodowe, musiał dźwigać sprzęt.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie oraz podtrzymał argumentację zawartą w zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy w Szczecinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 31.10.2013 roku zmienił zaskarżoną decyzję organu rentowego i przyznał ubezpieczonemu prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od zaprzestania pobierania zasiłku chorobowego tj. od 01.05.2012r., do dnia 30.04.2014r.

Sąd I Instancji ustalił, że J. R., urodzony (...), z wykształcenia jest geodetą, w zawodzie tym pracował przez okres niemal 30 lat, tj. od 1968 roku do 1997 roku. Następnie ubezpieczony pracował jako kierowca – konwojent (zaopatrywał sklepy w piwo, napoje), przedstawiciel handlowy - prezentował i sprzedawał wyroby wełniane w domach klientów. Ubezpieczony w okresie od 1 listopada 2011 roku do 30 kwietnia 2012 roku przebywał na zasiłku chorobowym. Wniosek o rentę z tytułu niezdolności do pracy ubezpieczony złożył w dniu 16 kwietnia 2012 roku. Orzeczeniem lekarza orzecznika ZUS z dnia 6 czerwca 2012 roku, potwierdzonym orzeczeniem Komisji Lekarskiej ZUS z dnia 26 czerwca 2012 roku, J. R. został uznany za osobę zdolną do pracy.

U J. R. rozpoznaje się zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa L-S z dyskopatią w odcinkach L4/5 i L5/S1 z zespołem bólowo - korzeniowym lewostronnym, początkowe zmiany zwyrodnieniowo zniekształcające prawego stawu biodrowego, zmiany zwyrodnieniowo zniekształcające stawów kolanowych, a nadto otyłość.

J. R. jest częściowo, okresowo niezdolny do pracy od 1 maja 2012r. do 30 kwietnia 2014 r.

Niezdolność do pracy ubezpieczonego spowodowana jest zespołem bólowo – korzeniowym kręgosłupa lędźwiowego z dodatnimi objawami rozciągowymi i brakiem odruchów skokowych oraz zmianami zwyrodnieniowo zniekształcającymi stawów kolanowych.

W oparciu o tak poczynione ustalenia faktyczne Sąd Okręgowy rozważył zasadność odwołania ubezpieczonego w oparciu o przepisy art. 57 ust. 1 i ust. 2, art. 58 ust. 1 i ust. 2, art. 12, art. 13 oraz art. 100 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity opubl. w Dz. U. z 2009 roku, Nr 153, poz. 1227, ze zmianami) - zwaną dalej ustawą emerytalną – i doszedł do stanowczego wniosku, że zasługiwało ono

na uwzględnienie. Sąd a quo podniósł, iż ocena stanu zdrowia J. R. w przyznaniu jego zdolności do pracy wymagała wiadomości specjalnych. W związku z tym dopuścił dowód z opinii biegłych sądowych specjalistów z zakresu: ortopedii, neurologii i medycyny pracy. Biegli sądowi zgodnie i jednoznacznie określili czas trwania u ubezpieczonego niezdolności do pracy oraz jej stopień. Zdaniem biegłych ortopedy i neurologa, ubezpieczony jest częściowo niezdolny do pracy od 1 maja 2012 roku do 30 kwietnia 2014 roku, z powodu rozpoznanego zespołu bólowo – korzeniowego kręgosłupa lędźwiowego z dodatnimi objawami rozciągowymi

i brakiem odruchów skokowych oraz zmianami zwyrodnieniowo zniekształcającymi stawów kolanowych. Zmiany w obrębie stawów kolanowych i stawu biodrowego prawego upośledzają chód i jego wydolność. Odpowiadając na zastrzeżenia do ww. opinii złożone przez Przewodniczącą Komisji Lekarskich ZUS, w opinii uzupełniającej biegli w całości podtrzymali wnioski wyrażone w zakwestionowanej opinii wskazując, że opinię o stanie zdrowia badanego wydali po przeprowadzonym badaniu lekarskim J. R., analizie dotyczącej go dokumentacji medycznej, bez sugerowania się opisami badających go wcześniej lekarzy. Biegła z zakresu medycyny pracy postawiła to samo rozpoznanie co biegli ortopeda i neurolog,

i orzekła, że ubezpieczony jest częściowo i okresowo niezdolny do pracy po dniu

30 kwietnia 2012 roku na okres dwóch lat, tj. od 1 maja 2012 roku do 30 kwietnia 2014 roku. Niezdolność ta spowodowana jest zespołem bólowo – korzeniowym kręgosłupa lędźwiowego z dodatnimi objawami rozciągowymi i brakiem odruchów skokowych oraz zmianami zwyrodnieniowo zniekształcającymi stawów kolanowych. Zmiany w obrębie stawów kolanowych i stawu biodrowego prawego upośledzają bowiem chód i jego wydolność. Biegła sądowa miała na uwadze środowisko pracy wykonywanych przez ubezpieczonego zawodów, i podkreśliła, że dominuje w nim przede wszystkim ciężka praca fizyczna i uciążliwe warunki, a u ubezpieczonego został stwierdzony zespół bólowo – korzeniowy kręgosłupa L/S. J. R.

w aktualnym stanie zdrowia nie jest więc zdolny do pracy dotychczas wykonywanej i wymaga dalszej rehabilitacji leczniczej oraz redukcji masy ciała. Biegła z zakresu medycyny pracy, po zapoznaniu się z zastrzeżeniami PKL ZUS, w opinii uzupełniającej podtrzymała w całości dotychczasowe stanowisko podkreślając, że orzekając o stanie zdrowia ubezpieczonego opierała się o opinie wydane przez biegłych ortopedę i neurologa, którzy podali, że mimo zastosowanego leczenia farmakologicznego i usprawniającego, nie osiągnięto poprawy stanu zdrowia w stopniu pozwalającym na kontynuowanie ciężkiej pracy fizycznej. Biegła podkreśliła, iż powyższe świadczy o tym, że opis badania przedmiotowego – mimo zarzutów PKL – nie pozostaje w sprzeczności z wnioskami orzecznymi o niezdolności do pracy.

Sąd meriti podzielił w całości stanowisko biegłych sądowych co do ustalonego przez nich stanu zdrowia ubezpieczonego i opierając się na logicznej argumentacji biegłych sądowych, uznał zaskarżoną decyzję organu rentowego za błędną.

Na podstawie więc art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił decyzję przyznając ubezpieczonemu prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy na okres od 01.05.2012 roku do 30.04.2014 roku.

Z rozstrzygnięciem Sądu Okręgowego nie zgodził się organ rentowy.

W złożonej apelacji zarzucił wyrokowi naruszenie prawa materialnego, a mianowicie „art. 57 ust. 1 pkt 3 w zw. z art. 13 ust. 1 pkt 2 i art. 118 ust. 1 a ustawy emerytalnej poprzez niewłaściwe zastosowanie prowadzące do uznania, że stan zdrowia wnioskodawcy czyni go częściowo niezdolnym do pracy.

Apelujący w uzasadnieniu podniósł, że Sąd meriti rozstrzygając o prawie ubezpieczonego do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy dokonał tego w oparciu przede wszystkim o stwierdzenie samego faktu choroby, nie zaś z punktu widzenia wpływu schorzenia na istnienie niezdolności do pracy. Sąd Okręgowy nie wskazał bowiem w jakim stopniu stwierdzone u J. R. choroby naruszają sprawność jego organizmu, powodującą częściową utratę zdolności do pracy zarobkowej. W uzasadnieniu wyroku nie wskazano na istnienie ograniczeń funkcjonalnych. Z opinii biegłych wynika, że rozpoznane schorzenia występują z okresowymi zaostrzeniami, a zatem rozpoznane choroby nie powodują niezdolności do pracy przez cały okres a jedynie w przypadku zaostrzenia objawów, co zdaniem pozwanego, może świadczyć o tym, że wnioskodawca może wykonywać zawód kierowcy, zaś w przypadku zaostrzenia objawów chorobowych leczyć się farmakologicznie. Tym samym, zdaniem apelującego, nie można stwierdzić, aby obecny stan zdrowia ubezpieczonego czynił go niezdolnym do pracy w zawodzie wyuczonym i wykonywanym. Wydaje się zatem, iż zachodzi konieczność ponownej oceny stanu zdrowia ubezpieczonego w powiązaniu z wykonywanym przez niego zawodem geodety, a przede wszystkim ostatnio wykonywaną pracą kierowcy.

Wskazując na powyższe, apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania, ewentualnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Ubezpieczony na rozprawie apelacyjnej z dnia 23.07.2014r. wniósł o oddalenie apelacji. Dodał, że nikt nie chciał wysłuchać, kiedy tłumaczył że jego ostatnia praca, jako kierowcy, polegała również na załadunku i wyładunku towaru, i to przez nią doszło do schorzenia. Ubezpieczony podał, że pobiera już świadczenie emerytalne.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja organu rentowego nie zasługiwała na uwzględnienie.

Sąd Apelacyjny wskazuje, że Sąd Okręgowy przeprowadził wystarczające postępowanie dowodowe, wskazał dowody, w oparciu o które zrekonstruował stan faktyczny, w tym w szczególności zgodne opinie biegłych sądowych lekarzy. Dokonał również oceny tych dowodów przez pryzmat ich wiarygodności oraz mocy dowodowej i w granicach zasady określonej w art. 233 § 1 k.p.c., przyjmując prawidłowe ustalenia faktyczne. Sąd Okręgowy wyjaśnił wszystkie sporne okoliczności istotne dla meritum sprawy i przy prawidłowo zastosowanych przepisach prawa materialnego, stanowiących podstawę prawną rozstrzygnięcia wydał trafny wyrok.

Sąd Apelacyjny przyjął poczynione w pierwszej instancji ustalenia faktyczne za własne, bez potrzeby ich korekty, **czyniąc je zarazem integralną częścią niniejszego orzeczenia, w konsekwencji czego nie zachodzi potrzeba ich szczegółowego powtarzania** (por. również orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 22 kwietnia 1997 r., sygn. II UKN 61/97, opubl. w OSNAP z 1998 nr 3, poz. 104, z dnia 5 listopada 1998 r., sygn. I PKN 339/98, OSNAP z 1998 nr 24, poz. 776). W ocenie Sądu Apelacyjnego, rozpoznając sprawę Sąd Okręgowy nie naruszył norm prawa materialnego, które uzasadniałyby uwzględnienie wniosków apelacji. Sąd Apelacyjny nie podzielił zarzutu apelacji, a w szczególności w powiązaniu z jego części motywacyjnej, uznając za jedynie omyłkowe wskazywanie w treści zarzutu okoliczności rozbieżnych z istotą niniejszej sprawy.

Sąd Apelacyjny dokonując oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego miał na uwadze, że przedmiotem sporu pozostało ustalenie stanu zdrowia ubezpieczonego w pryzmacie jego zdolności do pracy zgodnie z posiadanym wykształceniem średnim technicznym w zawodzie geodety oraz rzeczywistymi kwalifikacjami w wyuczonej ww. profesji oraz w wykonywanym w ostatnim okresie zawodzie kierowcy – konwojenta, według stanu na dzień wydania zaskarżonej decyzji z 29.06.2012 roku, w związku z rozpoznanymi schorzeniami.

Zważywszy na granice i kierunek apelacji, odnośnie okoliczności spornych należy również podkreślić, iż wbrew twierdzeniu apelacji, ubezpieczony

nie wykonywał zawodu kierowcy, lecz pracował jako kierowca konwojenta, co miało istotne znaczenie przy określaniu charakteru wykonywanej przez niego pracy, ocenianej przez biegłą sądową z zakresu medycyny pracy, uciążliwą z dominacją obowiązków wymagających ciężkiej pracy fizycznej. Analiza opinii biegłych sądowych, sporządzonych na potrzeby niniejszego procesu wraz z pozostałą zgromadzoną dokumentacją medyczną, w tym wynikami radiologicznymi, wynikami badania MR odc. L z dnia 14.03.2012r., skierowaniem na zabiegi fizjoterapeutyczne z dnia 3.01.2012r. z wpisami wykonanych zabiegów (k. 71-75, k. 77), doprowadziła Sąd Apelacyjny do wniosku, że u ubezpieczonego nie doszło jeszcze do takiej poprawy stanu zdrowia, aby prowadziła do odzyskania przez niego zdolności

do pracy, zgodnie z posiadanymi przezeń kwalifikacjami, w tym również w zawodzie geodety. Występujący w niniejszej sprawie biegli sądowi, po zbadaniu ubezpieczonego i analizie dokumentacji medycznej, zgodnie i w przekonujący oraz logiczny sposób wyjaśnili na jakie schorzenia cierpi J. R., jakie jest zaawansowanie rozpoznanych chorób i na czym polegają upośledzenia w obrębie narządu ruchu, mimo podjętego leczenia farmakologicznego oraz usprawniającego. Istotnymi były zmiany zwyrodnieniowe, z zespołem bólowym kręgosłupa oraz zmiany zwyrodnieniowe obejmujące również staw biodrowy, upośledzające chód

i jego wydolność. Biegli sądowi rozpoznali u ubezpieczonego następujące schorzenia:

- zespół bólowo – korzeniowy lewostronny kręgosłupa odcinka lędźwiowo – krzyżowego z dyskopatią L4/5 i L5/S1, z dodatnimi objawami rozciągowymi i brakiem odruchów skokowych,
- zmiany zwyrodnieniowymi prawego stawu biodrowego,
- zmiany zwyrodnieniowo – zniekształcającymi stawów kolanowych, które wraz ze zmianami w stawu biodrowego upośledzają chód i jego wydolność,
- otyłość.

Z opinii biegłych sądowych neurologia i ortopedy z dnia 02.10.2012r. jednoznacznie wynika, że nie udało się wywołać u ubezpieczonego w obrębie kończyny dolnej odruchów skokowych, a zaznaczone są jednocześnie objawy rozciągowe po lewej stronie, przy obwodzie lewego uda mniejszym o 2 centymetry oraz zaobserwowanym chodzie oszczędzającym lewą kończynę, a nadto stwierdzona została ograniczona ruchomość kręgosłupa w odcinku lędźwiowym, z bolesnością uciskową na poziomie Lv/S1, i mimo prawidłowym obrysów stawów uwidoczniło się u ubezpieczonego ograniczona rotacja wewnętrzna w prawym stawie biodrowym oraz przykurcz zgięciowy 10 st. w prawym stawie kolanowym (k.19-20). Rozpoznanie oraz wnioski końcowe biegłych sądowych o częściowej okresowej, do 30.04.2014r. niezdolności ubezpieczonego do pracy ciężkiej w związku z zespołem bólowo- korzeniowym (k.21) potwierdziła w odrębnym badaniu oraz opinii biegła sądowa z zakresu medycyny pracy (k.76-77 i k. 91). Biegła z zakresu medycyny pracy stwierdziła, że w jej ocenie nie doszło do poprawy stanu zdrowia ubezpieczonego i nie może kontynuować ciężkiej pracy fizycznej. Niewątpliwie ww. prace, jakie wykonywał ubezpieczony, kwalifikują się do ciężkich prac fizycznych wymagających pełnej sprawności ruchowej, co jest jednak wykluczone w przypadku rozpoznanego u ubezpieczonego utrzymującego się zespołu korzeniowo – bólowego, czy współistniejących zmian zwyrodnieniowo – zniekształcających stawów kolanowych, które wraz ze zmianami w stawie biodrowym upośledzają chód i jego wydolność. Dokonując oceny materiału dowodowego, Sąd Apelacyjny doszedł do przekonania, że opinie biegłych sądowych są wiarygodne i przekonywujące w zakresie rozpoznania oraz ich wpływu na zdolność do wykonywania pracy, zgodnie z posiadanymi przez ubezpieczonego kwalifikacjami. Zostały sporządzone przez osoby legitymujące się specjalistyczną wiedzą medyczną, o specjalizacjach adekwatnych do zgłaszanych dolegliwości i schorzeń, po uprzednim zebraniu wywiadu i przeprowadzeniu badań przedmiotowych, zapoznaniu się z aktami sprawy i dokumentacją medyczną,

co pozwoliło na ustalenie, że ubezpieczony jest nadal częściowo, okresowo niezdolny do pracy, zgodnie z posiadanymi kwalifikacjami. Nie doszło bowiem do ustąpienia objawów korzeniowych i większej wydolności narządu ruchu, przy niepełnej ruchomości stawów. Nie potwierdził się zarzut naruszenia przez Sąd Okręgowy przepisów prawa materialnego, tj. ustawy emerytalnej poprzez uznanie, że ubezpieczony jest niezdolny do pracy, zgodnie z posiadanymi przez niego kwalifikacjami. Wiek, poziom wykształcenia i predyspozycje psychofizyczne nie usprawiedliwiają rokowań, że mimo upośledzenia organizmu możliwe jest podjęcie przez ubezpieczonego, ur. (...), innej pracy w tym samym zawodzie albo po przekwalifikowaniu zawodowym. Odmienne poglądy prowadziłyby do pomijania treści art. 12 ust. 1 i 3 w związku z art. 13 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy emerytalnej.

Mając na uwadze przedstawioną argumentację Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację, o czym orzekł w sentencji.